

Χαφίζ Τζεμαλή Μέτσο
Μουφτής Κομοτηνής

Ημερίδα Ενώσεως τ. Βουλευτών- Ευρωβουλευτών με θέμα:

«Διάλογος των Πολιτισμών»

Την 7^η Μαρτίου 2007, ημέρα Τετάρτη

Στη σημερινή εποχή νιώθουμε όλοι, περισσότερο από ποτέ, την αναγκαιότητα του διαθρησκειακού διαλόγου. Καταλαβαίνουμε επίσης ότι οι μεγάλες μονοθεϊστικές θρησκείες διαθέτουν στην παράδοσή τους μεγάλες δυνατότητες θρησκευτικής ανεκτικότητας και συνεργασίας και αποτελούν διαχρονικά πρότυπα ειρηνικής και δημιουργικής συνύπαρξης.

Αναμφισβήτητα, ο άνθρωπος είναι το ισχυρότερο ον στο σύμπαν, μετά τον Θεό. Σύμφωνα με το Ισλάμ ο άνθρωπος είναι ένα θαυματουργό δημιούργημα του Θεού και γι' αυτό, αν και έχει κακές πλευρές, η ύπαρξή του, σύμφωνα με το Κοράνιο, θεωρείται καλύτερη από την μη ύπαρξή του. Το Κοράνιο κηρύττει ότι οι άνθρωποι είναι ευλογημένοι και ίσοι μεταξύ τους και κάθε διαφορά φυλής ή θρησκείας βοηθά στην αλληλοκατανόηση και την βαθύτερη γνώση του άλλου.

Το Ισλάμ απαγορεύει τις άδικες πράξεις, την ανθρωποκτονία, την κλοπή, την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, χωρίς να κάνει διακρίσεις φυλής και θρησκείας και κηρύττει την συναδέλφωση μεταξύ των ανθρώπων. Η ισλαμική θρησκεία θεωρεί δεδομένα τα δικαιώματα κάθε ανθρώπου και παρέχει στον καθένα εκείνα που δικαιούται. Ωστόσο, οι ηγέτες και οι ιθύνοντες σε κάθε τόπο έχουν μεγάλη ευθύνη για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υποχρέωση να εφαρμόζουν πιστά το δημοκρατικό πολίτευμα. Σύμφωνα με το Ισλάμ, η πραγματική δημοκρατία βασίζεται στη δικαιοσύνη και δημοκρατία χωρίς δικαιοσύνη είναι μία αυταπάτη.

Θεωρούμε το έργο των σύγχρονων μηχανισμών προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξαιρετικά σημαντικό διότι οι αδικίες και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων οδηγούν στην αναρχία και τη σύγχυση. Το Ισλάμ κηρύττει την ανταμοιβή της κάθε καλής πράξης και την τιμωρία της κακής. Πιστεύουμε ότι ο κάθε άνθρωπος, ανεξαρτήτως θρησκείας, πράττοντας το καλό, αποφεύγοντας τις αποτρόπαιες ενέργειες, συμβάλλει στην οικοδόμηση του πολιτισμού και στην εμπέδωση της τάξης και της δικαιοσύνης. Όλες οι μονοθεϊστικές θρησκείες και τα ιερά βιβλία επιδιώκουν την πραγματοποίηση αυτού του στόχου και η επιδίωξη αυτή εμπεριέχει και προάγει τον διαθρησκευτικό διάλογο.

Η ευθύνη για την προαγωγή του διαλόγου είναι δική μας και κυρίως είναι ευθύνη των ιθυνόντων, οι οποίοι θα πρέπει να επιταχύνουν και να διευρύνουν τον διάλογο για να αποτρέψουμε την επικράτηση της αδικίας και της αναρχίας. Είμαστε μάρτυρες της καλπάζουσας τεχνολογικής προόδου και της δημιουργίας νέων εργαλείων που δημιουργούνται για την ωφέλεια του ανθρώπου. Είμαστε επίσης μάρτυρες του γεγονότος ότι πολλά από τα εργαλεία αυτά χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς και όχι με στόχο το καλό του ανθρώπου. Η τεχνολογία θα πρέπει να υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι ο άνθρωπος την τεχνολογία. Απαραίτητη, προς τον σκοπό αυτό, είναι η θρησκευτική πίστη και η θέληση του ανθρώπου να κάνει το καλό στον συνάνθρωπό του. Τους στόχους αυτούς μπορεί να υπηρετήσει ο διάλογος των θρησκείων, καθώς οι μεγάλες μονοθεϊστικές θρησκείες συμερίζονται, όπως αναφέραμε, τις ίδιες αρχές και αξίες.

Πιστεύουμε ότι η θρησκεία αγκαλιάζει όλα τα έθνη και αποτελεί τον δρόμο που μας οδηγεί στη συναδέλφωση. Ανεξάρτητα από τον τρόπο που ασκούμε τα θρησκευτικά μας καθήκοντα στην καθημερινή μας ζωή, υπάρχουν αξίες γενικώς αποδεκτές, οι οποίες κυριαρχούν, όπως είναι η αγάπη, ο σεβασμός προς τον άλλον, η ανεκτικότητα, η συγνώμη, η ελεημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ειρήνη.

Πιστεύουμε ότι απαραίτητες προϋποθέσεις για τον διαθρησκευτικό διάλογο θα πρέπει να είναι ο σεβασμός του άλλου, κυρίως όταν πρόκειται για μια θρησκευτική κοινότητα σε ένα ετερόθρησκο κοινωνικό περιβάλλον, η καλλιέργεια του πνεύματος ειρηνικής συνύπαρξης και ειλικρινούς συνεργασίας, η απόρριψη κάθε πρακτικής που οδηγεί στον θρησκευτικό φανατισμό και την μισαλλοδοξία.

Το Κοράνιο επανειλημμένως τονίζει την καλοσύνη, την δικαιοσύνη και την ευγένεια. Από τις συχνότερα επαναλαμβανόμενες ιδιότητες του Θεού, στο ιερό μας βιβλίο, συναντούμε την μακροθυμία, την επιείκεια και την ευσπλαχνία. Η αγαθοεργία εξάλλου συνυφάινεται στενά με την

προσευχή και τη νηστεία. Το Κοράνιο στηλιτεύει την υπερηφάνεια, ενώ πολλές παραδόσεις παρουσιάζουν τον προφήτη να εκδηλώνει μεγαλοψυχία και εξαιρετική κατανόηση των ανθρώπινων προσωπικών αδυναμιών.

Σε μία μικρή ομιλία δεν μπορούμε βεβαίως να πούμε τα πάντα. Ωστόσο, πιστεύουμε ότι ο διάλογος μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων δεν μπορεί να είναι ένας θεωρητικός διάλογος πάνω στα δόγματα της χριστιανικής και της μουσουλμανικής πίστης αλλά ένας διάλογος βιωματικός. Να σκεφθούμε τι λένε στο Θεό όταν προσεύχονται ένας χριστιανός και ένας μουσουλμάνος, όταν διαβάζουν τον λόγο του Θεού, τι λέει ο Θεός σ' αυτούς. Γύρω από αυτές τις ερωτήσεις μπορούμε να συγκεντρώσουμε τις μαρτυρίες μας για το τι ακριβώς είναι η πίστη για τον καθένα μας, καθώς ο καθένας θα μπορέσει να μεταφέρει την δική του εμπειρία από τη σχέση του με το Θεό.

Στο σημείο αυτό, επιτρέψατέ μου να αναφερθώ στην Σούρα 29-46, για τον τρόπο που θεωρεί το Κοράνιο τις άλλες δύο μονοθεϊστικές θρησκείες: «και μη φιλονικείτε με τους οπαδούς της Βίβλου εκτός από αυτούς που είναι άδικοι και να πείτε: «πιστεύουμε στην Αποκάλυψη που έχει σταλεί σε εμάς και σ' αυτή που έχει σταλεί σε εσάς». Εξάλλου, στην Σούρα 2-256 μαρτυρείται ο απόλυτος σεβασμός του Ισλάμ απέναντι στις άλλες θρησκείες: «στη θρησκεία δεν υπάρχει καταναγκασμός. Διότι η αλήθεια έχει διαχωρισθεί ολοφάνερα από την πλάνη». Τελειώνοντας την ομιλία μου και εκφράζοντας την απόλυτή μου πίστη για τις δυνατότητες που ο διαθρησκευτικός διάλογος μας παρέχει, επιτρέψατέ μου να μνημονεύσω μία έκκληση του Κορανίου που διατυπώθηκε εδώ και 15 αιώνες, το 9^ο έτος της Εγείρας : « πες : Ω λαέ της Βίβλου! Ελάτε μαζί να συμφωνήσουμε για τις μεταξύ μας διαφορές. Όστε να μη λατρεύουμε παρά μόνο το Θεό. Και να μην εξομοιώνουμε τίποτε με εκείνον και να μην θέσουμε μεταξύ μας κυρίους ή προστάτες εκτός απ' τον Θεό».

Ειρήνη σε όλους